

Julian Kałowski

Laudacja na cześć Jego Eminencji Ks.
kardynała Edwarda M. Egana
wygłoszona przez Promotora
podczas wręczenia metropolicie
nowojorskiemu dyplomu Doktora
honoris causa Uniwersytetu Stefana
Wyszyńskiego w Warszawie

Prawo Kanoniczne : kwartalnik prawnohistoryczny 47/3-4, 9-14

2004

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

D O K T O R A T H O N O R I S C A U S A

Prawo Kanoniczne
47 (2004) nr 3-4

KS. JULIAN KAŁOWSKI MIC

*Iurisprudentia est divinarum atque humanarum rerum notitia,
iusti atque iniusti scientia* [Digesta 1.1.10.2]

LAUDACJA NA CZEŚĆ JEGO EMINENCJI KS. KARDYNAŁA EDWARDA M. EGANA

wyłoszona przez Promotora podczas wręczenia metropolie
nowojorskiemu dyplomu Doktora *honoris causa*
Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie

Magnificencjo, Księżu Rektorze,
Eminencje Księża Kardynałowie,
Ekscelencje Księża Arcybiskupi i Biskupi,
Dostojny Senacie,
Szanowny Laureacie,
Panie i Panowie Profesorowie,
Znakomici Goście,
Droga Młodzieży!

Proszę mi pozwolić pierwsze słowa tej laudacji wypowiedzieć
w boskim języku starożytnych Rzymian i świętej mowie Kościoła:
Vostra Magnificentia, Domine Rector,
Vostra Eminentia Reverendissima, Archiepiscopo Neo-Eboracensis,
Vostra Eminentia Reverendissima, Carissime Primas Poloniae
et nostrae Universitatis Cancelarii Magne,
Honeste Senatus,
Venerabiles Hospites!

Hodie nostra Alma Mater – Universitas Studiorum Stephani
Cardinalis Wyszyński Varsoviae sita – insignem virum Ecclesiae
Sanctae honorat et doctoris honoris causa scientiarum iuridicarum

nomen et honores, iura et privilegia in Eminentissimum ac Reverendissimum Dominum, Dominum EDUARDUM MICHAELEM Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinalem EGAN Archiepiscopum Neo-Eboracensem contulit. Coram omnibus, qui hic adsunt, Cardinalem Eduardum Michaelem Egan dignissimum huius nominis esse testor celebriter.

Dziś Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie przyozdabia tytułem doktora *honoris causa*, klejnotem, jaki uniwersytety mają w swych skarbcach, wybitnego prawnika, byłego audytora Roty Rzymskiej, przyjaciela Polski oraz Polaków i duszpasterza ze Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej. Jako *promotori rite constituto* przypadła mi w udziale zaszczytna powinność wygłoszenia laudacji, pochwały Jego Eminencji Księdza Kardynała Edwarda Michaela EGANA podczas nadania Mu tej najwyższej godności akademickiej naszej *Almae Matris*.

Stwierdzam więc uroczyście, biorąc wszystkich tu obecnych na świadków, że Jego Eminencja **Kardynał Edward M. EGAN** spełnia wszystkie warunki wymagane do obdarzenia Go honorowym doktoratem uniwersytetu, a naszego Uniwersytetu szczególnie (*specialissimo modo*).

Przyjrzyjmy się pokrótce biografii Najdostojniejszego Laureata. Dostojny Laureacie, Eminencjo, Szanowni Uczestnicy tej podniosłej uroczystości!

Edward M. Egan urodził się 2 kwietnia 1932 r. w Oak Park w archidiecezji Chicago jako syn Thomasa i Genevieve Costello Egan.

Po ukończeniu studiów filozoficznych w Saint Mary of the Lake Seminary w Mundelein (Illinois) został skierowany na dalsze studia w Rzymie w Papieskim Kolegium Ameryki Północnej. W 1958 r. uzyskał doktorat z teologii na Papieskim Uniwersytecie Gregoriańskim.

Po święceniach kapłańskich, które przyjął w Rzymie 15 grudnia 1957 r., powrócił do Stanów Zjednoczonych, gdzie najpierw przez krótki czas kierował parafią przy katedrze Holy Name w Chicago, a następnie był radcą asystentem archidiecezji Chicago i sekretarzem kard. Alberta Meyera, arcybiskupa Chicago.

W 1960 r. został mianowany wicerektorem asystentem i wykładowcą na Wydziale Teologii i Prawa Kanonicznego przy Papieskim Kolegium Ameryki Północnej (*presso il Pontificio Collegio Americano del Nord*). W 1964 r., bezpośrednio po uzyskaniu doktoratu z prawa kanonicznego ze stopniem *summa cum laude* na Papieskim

Uniwersytecie Gregoriańskim, powrócił do Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej (USA) i objął funkcję sekretarza kard. Johna Cody, arcybiskupa Chicago, a następnie radcy archidiecezji Chicago. W tym okresie był sekretarzem Archidiecezjalnej Komisji Eku-
menicznej i Stosunków Międzyludzkich oraz członkiem różnych rad międzyreligijnych i ekumenicznych, a także Komisji do spraw Socjalnych w rejonie Chicago. Spośród nich można wymienić między innymi Chicagowską Konferencję „Religia i Rasa”, Radę prowadzącą otwarte wspólnoty metropolitalne i Radę Międzyreligijną do spraw Miasta.

W tym czasie, na co należy zwrócić szczególną uwagę, uczestniczył w licznych inicjatywach ekumenicznych, m. in. w dialogu anglikańsko-katolickim Katolickiej Konferencji USA z Protestantckim Kościołem Episkopalnym Ameryki oraz Północnoamerykańskiej Akademii Ekumenistów i Chicagowskim Dialogiem Ekumenicznym.

W 1971 r. powrócił do Rzymu, gdzie objął urząd audytora w Trybunale Roty Rzymskiej, który sprawował przez czternaście lat, to jest do święceń biskupich w 1985 roku. W Rzymie był też profesorem prawa kanonicznego na Papieskim Uniwersytecie Gregoriańskim, profesorem procedury cywilnej i karnej w Studium Rotalnym oraz w szkole jurysprudencji Roty Rzymskiej, członkiem Komisji Kongregacji Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów, a także konsultorem Kongregacji ds. Duchowieństwa. Trzeba podkreślić, że nasz Laureat był jednym z sześciu kanonistów, którzy wraz z Janem Pawłem II dokonali rewizji nowego Kodeksu Prawa Kanonicznego przed jego promulgowaniem w 1983 r.

Biskupem pomocniczym Nowego Jorku (tytułarnym Allegheny) został mianowany 1 kwietnia 1985 r., zaś konsekracja miała miejsce 22 maja 1985 r. w bazylice świętych Jana i Pawła w Rzymie z rąk kardynała Bernardina Gantin, prefekta Kongregacji Biskupów. Współkonsekratorami byli kardynał John J. O'Connor, arcybiskup Nowego Jorku, i biskup John R. Kesting, ordynariusz Arlington.

W lipcu 1985 r. Szanowny Laureat przeniósł się do Nowego Jorku jako biskup pomocniczy i wikariusz ds. wychowania, a 5 listopada 1988 r. Jan Paweł II mianował go biskupem diecezji Bridgeport w stanie Connecticut. Kanonicznie objęcie urzędu nastąpiło 14 grudnia 1988 r.

W diecezji Bridgeport nadzorował regionalny podział podstawowych szkół diecezjalnych, zorganizował apostołaty hiszpański i ha-

itański, założył dom Seminarium *Świętego Jana Fishera (Saint John Fisher Seminary Residence)*, – rezydencję dla kandydatów do kapłaństwa, zreorganizował strukturę służby zdrowia w diecezji, zainicjował *Śródmiejską Fundację Miłosierdzia i Wychowania (Inner-City Foundation for Charity and Education)*, nadzorował budowę domu dla księży emerytów *Catherine Dennis Keefe Queen of the Clergy Residence for Retired Priests*. Był także przewodniczącym rady administracyjnej *Medycznego Centrum św. Józefa (Saint Joseph Medical Center)* w Stamford (Connecticut), przewodniczącym Rady Domów Spokojnej Starości *Bishop Curtis* w Fairfield (Connecticut) i przewodniczącym rady administracyjnej *Uniwersytetu Najświętszego Serca (Sacred Heart University)* w Fairfield (Connecticut), *Kolegium św. Tomasza Morusa (Saint Thomas More College)* w New Hampshire i *Stanowego Uniwersytetu Zachodniego Connecticut (Western Connecticut State University)*.

Szanowny Laureat działał także bardzo aktywnie w Krajowej Konferencji Biskupów Katolickich jako przewodniczący Rady Zarządców Papieskiego Kolegium Ameryki Północnej, przewodniczący Komitetu Nauki i Wartości Ludzkich, członek Komitetu ds. Kanonicznych, Komitetu Wychowania, Komitetu ds. Kolekty Narodowej i Komitetu ds. Nominacji. Był także przez dwie kadencje członkiem Komitetu Administracyjnego wspomnianej Konferencji Biskupów.

W dniu 11 maja 2000 r. Jan Paweł II mianował Laureata arcybiskupem metropolitą Nowego Jorku. Uroczyste objęcie archidiecezji nastąpiło 19 czerwca Roku Wielkiego Jubileuszu w nowojorskiej archikatedrze św. Patryka w obecności arcybiskupa Gabriela Montalvo, nuncjusza apostolskiego w Stanach Zjednoczonych Ameryki Północnej (USA). Paliusz przysługujący metropolicie arcybiskup Egan przyjął w dziesięć dni później, to jest 29 czerwca, w bazylice św. Piotra na Watykanie.

Laureat pełni funkcję przewodniczącego *Katolickiego Blisko-wschodniego Stowarzyszenia ds. Opieki Społecznej (Catholic Near East Welfare Association)*. Jest też członkiem rady administracyjnej *Kolegium św. Tomasza Morusa (Saint Thomas More College)* w Merrimack (New Hampshire) i rady administracyjnej *Amerykańskiego Uniwersytetu Katolickiego (Catholic University of America Washington, D. C.)*. Pełnił i pełni także wiele innych funkcji, w tym kapelana Zakonu Maltańskiego.

Kardynałem prezbiterem arcybiskup E. M. Egan kreowany został przez Jana Pawła II w dniu 21 lutego 2001 r. tytułu świętych Jana i Pawła – tego rzymskiego kościoła, gdzie 16 lat wcześniej przyjął sakrę biskupią.

W czasie X Zebrania Zwyczajnego Synodu Biskupów w Rzymie w październiku 2001 r. Kardynał E. M. Egan był głównym relatorem obrad synodalnych, których przedmiot stanowiła refleksja nad postugą biskupów we wspólnocie Kościoła.

Laureat jest członkiem:

- Papieskiej Rady ds. Rodziny,
- Najwyższego Trybunału Sygnatury Apostolskiej,
- Prefektury Spraw Ekonomicznych Stolicy Apostolskiej,
- Papieskiej Komisji ds. Kościelnych Dóbr Kulturalnych,
- Rady Kardynałów do spraw rozwiązywania problemów organizacyjnych i ekonomicznych Stolicy Apostolskiej.

Szanowny Laureat został uhonorowany doktoratem *honoris causa* Uniwersytetu świętego Jana (Saint John's University) w Nowym Jorku, Stanowego Uniwersytetu Zachodniego Connecticut (Western Connecticut State University) oraz Kolegium świętego Tomasa Morusa (Saint Thomas More College) w New Hampshire.

Tyle oficjalny życiorys Jego Eminencji, jaki odnajdujemy na stronie internetowej archidiecezji nowojorskiej.

Nie muszę oczywiście podkreślać zasług i fachowości Laureata jako audytora Trybunału Roty Rzymskiej, jako wykładowcy na papieskich uczelniach Wiecznego Miasta czy też członka najściślejszego grona współpracowników Ojca Świętego w pracy nad ostatecznym kształtem obowiązującego już 21 lat *Kodeksu Prawa Kanonicznego*.

Z bogatej biografii Jego Eminencji Księdza Kardynała E. M. Egana chciałbym natomiast wydobyć szczególnie jeden rys. Mam na myśli duszpasterską troskę obecnego wśród nas Arcybiskupa Nowego Jorku Jego Eminencji Księdza Kardynała E. M. Egana o swoich diecezjan po tragicznym dniu 11 września 2001 r. W liście do swoich diecezjan pisał w tych czarnych dniach: *Nie ma takiej tragedii, która mogłaby zachwiać naszą wiarą (...) Oddajemy łasce Boga Wszzechmogącego wszystkich tych, którzy zginęli w wyniku przemocy, jaka dotknęła nasz ukochany Nowy Jork, Waszyngton i Pittsburg. Módlmy się za tych, którzy zostali ranni. Podziękujmy Bogu za siłę, jakiej udzielił On policjantom, strażakom, lekarzom i sanitariuszom, a także*

naszym przywódcom. Jego Eminencja stwierdził wówczas, że chociaż każdy żąda sprawiedliwości dla tych, którzy byli częścią (sprawcami) tej niewyobrażalnej zbrodni, popełnionej na nas wszystkich, nie możemy nigdy dopuścić do szerzenia nienawiści i rozbudzać chęci zemsty.

Jego Eminencja Ksiądz Kardynał podkreślał natomiast występowanie po zamachach z 11 września niezliczonych przykładów świętości – *Świętości świeckiej, ale zbliżającej się do nadprzyrodzonej. Szkoda, że zagraniczna prasa zignorowała... To wszystko, co było najautentyczniejszym przykładem wiary i symbolem nadziei mieszkańców Nowego Jorku* – dodał Jego Eminencja Ksiądz Kardynał Egan.

Taka na wskroś ewangeliczna postawa jest zbieżna z życiem i nauczaniem Patrona naszego Uniwersytetu – Kardynała Stefana Wyszyńskiego, *który przeszedł przez życie dobrze czyniąc, jednocześnie wiele wycierpiał.* I to jest jeden z najważniejszych motywów, dla których Uczelnia nasza postanowiła przyozdobić Metropolię Nowojorskiego Jego Eminencję Księdza Kardynała E. M. Egana największym klejnotem, jaki posiada w swym skarbcu.

Dostojny Laureacie,

Szanowni Uczestnicy tej podniosłej uroczystości!

Przez nadanie i przyjęcie Doktoratu Honorowego między Uczelnią nadającą tę godność i Osobą ją przyjmującą zawiązują się bardzo bliskie więzi. I Laureat pozostaje wzorcem dla całej społeczności uniwersyteckiej: nauczycieli akademickich, wszystkich pracowników i kolejnych pokoleń młodzieży studenckiej.

Eminentia Reverendissima!

Magna cum fiducia profecto Dominum Cardinalem, cuius doctrina et pastoralis sollicitudo tam vicinae sint nostri Patronis, servi Dei Cardinalis Stephani Wyszyński, dignum nominis Doctoris honoris causa nostrae Universitatis esse sine dubio. Quod magna voce praedico et praedicabo semper.

Dixi.

Dziękuję za uwagę.